U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci žalobce: **M. S.**, zast. advokátem Mgr. Petrem Dětkou, Jandova 8, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, ze dne 25. května 2006, č. j. 64 Az 25/2005 - 36,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna ustanovenému zástupci žalobce advokátu Mgr. Petru Dětkovi **s e u r č u j e** částkou 4800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se kasační stížností domáhá, aby byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. února 2005, č. j. OAM-150/VL-10-19-2005, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), v platném znění. Správní orgán shledal žádost stěžovateli o azyl jako zjevně nedůvodnou proto, že podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Kasační stížnost je přípustná podle ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), byla podána oprávněnou osobou a včas. Nejvyšší správní soud se zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud poskytuje ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob (§ 2 s. ř. s.). Zatímco úkolem krajských soudů je projednat a rozhodnout každý případ, Nejvyšší správní soud zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování soudů ve správním soudnictví (§ 12 odst. 1 s. ř. s.). K plnění jeho sjednocující role svěřuje zákon Nejvyššímu správnímu soudu různé procesní nástroje, na prvním místě nepochybně rozhodování o kasační stížnosti (§ 12 odst. 1 ve spojení s § 102 s. ř. s.). Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího

správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném právním posouzení věci krajským soudem. Nezákonnost spatřuje zejména v nesprávném a neúplném hodnocení existence zákonných důvodů pro udělení azylu. Namítá také nepřezkoumatelnost, protože rozhodnutí se neopírá o důvody, které opodstatňují výrok rozhodnutí. Nesouhlasí s odůvodněním rozsudku, podle kterého neuvedl v průběhu správního řízení žádné skutečnosti, z nichž by vyplývaly důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Správní orgán podle něj také nemůže konstatovat, že v případě žadatele nezjistil důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu stěžovateli, aniž by uvedl konkrétně proč jej nezjistil. Stěžovatel se domnívá se, že splňuje měřítka podle Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě. Konkrétněji svou kasační stížnost stěžovatel neodůvodňuje. Neuvádí vůbec, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů ani takové či obdobné tvrzení argumentačně nepodporuje a ani nedokazuje, či nic k důkazu nenabízí.

Krajský soud ze spisového materiálu zjistil, že stěžovatel žil v České republice s přerušeními od roku 1995. Chtěl zde dále pracovat a protože došlo k jeho správnímu vyhoštění, podal dne 22. 1. 1995 žádost o udělení azylu. Důvodem jeho žádosti bylo tedy pouze legalizování pobytu a ne odůvodněný strach z pronásledování nebo pro zastávání politických názorů v zemi původu. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel pobýval a pracoval v České republice z ekonomických důvodů a z těchto důvodů sem pokaždé odcestoval. V roce 2002 požádal o turistické dvacetidenní vízum a pak zde pobýval nelegálně. Krajský soud konstatoval, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by se správní orgán nezabýval věcí dostatečně nebo rozhodnul nesprávně.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je navíc vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany.

Institut přijatelnosti kasační stížnosti je snahou o rovnováhu mezi dvěma zájmy: zájmem na spravedlnosti v každém jednotlivém případě a zájmem na efektivitě působení objektivního práva.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Je proto namístě provést jeho výklad tak, aby bylo předvídatelným způsobem stanoveno, jakými úvahami a kritérii se bude Nejvyšší správní soud v budoucnu řídit.

V moderním právním státě je odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci § 104a zákona o azylu je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „přesahem vlastních zájmů stěžovatele“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborném posouzení v každém jednotlivém případě. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy, nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah

se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce vytváří prostor soudu, aby zhodnotil, zda konkrétní situace patří do rozsahu daného neurčitého právního pojmu, či nikoli. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti), je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem naznačeným výše zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Například, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost. V daném případě však míra obecnosti, s jakou byla kasační stížnost podána, aniž by byla upřesněna konkrétní pochybení žalovaného či soudu, nesvědčí pro to, aby kasační stížnost mohla být považována za přijatelnou. Je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a tvrdit některý z důvodů kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. K tomu však v daném případě nedošlo, a proto má Nejvyšší správní soud za to, že důvod k tomu, aby kasační stížnost považoval za přijatelnou, zde chybí (obdobně již Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věcech spis. zn. 1 Azs 112/2004, 1 Azs 174/2004, 5 Azs 151/2006 a především 4 Azs 300/2004 a 1 Azs 13/2006).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl v souladu s ust. § 56 odst. 2 s. ř. s. neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ust. § 11 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za převzetí a za právní poradu a dále za sepsání doplnění kasační stížnosti odměna ve výši 2100 Kč za každý z vyjmenovaných úkonů, tj. celkem 4200 Kč a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za dva úkony podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky, celkem tedy 600 Kč. Protože ustanovený advokát v době poskytnutí právních služeb nebyl plátcem daně z přidané hodnoty (tím se stal až od 1. 1. 2007), byla jím vypočtená hodnota právní služby včetně daně o tuto daň snížena. V souladu s ust. § 21 a § 93 z. č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a ust. § 57 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., v platných zněních, vzniká daňová povinnost okamžikem, který ji založil a v té době (rok 2006) zástupce plátcem nebyl a tudíž povinnost odvést daň z této služby neměl. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení v celkové výši 4800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. března 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu